

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มุ่งให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษาทั้งในด้าน การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนตามสมควรแก่วัย เพราะจำเป็นต้องใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ เพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันและหาประสบการณ์เพิ่มเติม ทั้งในขณะที่เป็นนักเรียน และในอนาคตที่จบหลักสูตรระดับประถมศึกษาไปแล้ว สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาสังคม

กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ทักษะการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าต่อชีวิตประจำวัน มีความสำคัญในการนำไปสู่ความคิด การเรียนรู้ การแก้ไขปัญหาต่างๆ การอ่านนับเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ เนื่องจากในโลกปัจจุบัน เทคโนโลยี และวิทยาการต่างๆ กำลังมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารด้วยสิ่งพิมพ์ หนังสือ เอกสาร และอื่นๆ มีเพิ่มมากขึ้น มลิวรีตัน สุกโชติรัตน์ (2537) กล่าวว่า การอ่านช่วยพัฒนาทักษะศิลปะภาษาอื่นๆ คือ การฟัง การพูด และการเขียน ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารที่จำเป็นมากสำหรับคนทุกระดับชั้น เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคไฮเทค ถ้ายิ่งอ่านมากก็ยิ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านมากยิ่งขึ้น สามารถสื่อสารทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้การอ่านทำให้มีความรู้กว้างขวาง เข้าใจพฤติกรรมของตนเองและคนในสังคม การอ่านช่วยปรับปรุงบุคลิกลักษณะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานและเข้ากับคนในสังคมได้ดี ประเทิน มหาพันธ์ (2530) ให้ความคิดเห็นว่า หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของระบบสื่อสารมวลชนที่มีคุณค่ามหาศาล ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยเฉพาะในวัยศึกษาเล่าเรียนซึ่งใช้เวลาส่วนใหญ่เรียนรู้สิ่งต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นการอ่านก็ยิ่งเพิ่มพูนความสำคัญ เพราะผู้เรียนต้องอ่านตำราและหนังสืออื่นๆ อีกมากมาย ดังที่ Tinker (1968) กล่าวว่า การอ่านต้องอ่านให้ถูกต้อง รวดเร็วแม่นยำในเนื้อหาเพื่อจะได้ไม่เป็นอุปสรรคในการเรียน สามารถจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ผู้ที่มีความสามารถทางการอ่านย่อมได้เปรียบผู้อื่น และถ้าพิจารณากิจกรรม

ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจะพบว่าประมาณร้อยละ 80-90 ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่ Goodman (1976) กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้หมายถึง การอ่านออกเสียงตามตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในรูปของคำหรือข้อความเท่านั้น แต่การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ความหมายซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดและภาษา ในการอ่านที่ได้ผลดี คือ การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการอ่านอย่างเข้าใจได้มากที่สุด ใช้เวลาน้อยที่สุด (ศิริพร ลิ้มตระกูล, 2526) ในทำนองเดียวกัน ศิริวัฒน์ นีละคุปต์ (2526) กล่าวว่า ความเข้าใจนั้นเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด

ความเข้าใจเป็นทักษะที่ถือว่ามีความสำคัญและเป็นหัวใจของการอ่านถ้านักเรียนไม่สามารถเข้าใจความหมายของบทอ่าน นักเรียนจะไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังที่หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้เน้นถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจมาก แต่สภาพการอ่านของเด็กประถมศึกษา ก็ยังเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข จากรายงานการวิจัยของ บันลือ พฤกษ์วัน (2533) พบว่าเด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อ่านไม่ออก ไม่รู้จักประสมคำ อ่านออกแต่ไม่แตกฉาน อ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย สรุปใจความไม่ค่อยได้ ไม่สามารถอ่านได้อย่างวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับ แม้นมาศ เชาวลิต (2529) ที่ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับสภาพการอ่านในสังคมไทยและเสนอแนะถึงการแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอนโดยพิจารณาจากผลการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน ซึ่งสรุปความได้ว่า สภาพปัญหาการอ่านในสังคมไทยประการหนึ่งคือผู้อ่าน อ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถสรุปใจความได้ ไม่สามารถอ่านได้โดยการวิเคราะห์ เชื่อกันทุกอย่างที่อ่าน ไม่สามารถรู้ความหมายระหว่างบรรทัด และความหมายแฝงได้ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดปัญหากับตัวเอง คือ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย ไม่อยากเรียนต่อไป จากรายงานการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2536 ในกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย เทียบจากคะแนน 10 โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนได้คะแนนความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ทางภาษา 5.39 ความสามารถในการฟัง 5.07 ความสามารถในการพูด 9.13 ความสามารถในการอ่านออกเสียง 9.14 ความสามารถในการอ่านในใจ 5.13 ความสามารถในการอ่านเร็ว 7.58 ความสามารถในการเขียน 7.80 เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การอ่านในใจอยู่ในระดับต่ำมาก คือ 5.13 เท่านั้น (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, 2536) แนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน คือ ครูต้องปรับปรุงวิธีสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการอ่าน ครูสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา ควรปรับปรุงวิธีสอนให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

การอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญที่นักการศึกษา และนักวิจัย

เกี่ยวกับการเรียนการสอนสนใจที่จะศึกษากันมาก เพื่อหาทางช่วยเหลือให้เด็กได้ค้นพบกระบวนการทางปัญญา อันเป็นองค์ประกอบที่ทำให้การอ่านประสบผลสำเร็จ การสร้างความคิดทางปัญญา เป็นเทคนิคการสอนที่ทำให้เด็กเรียนเข้าใจกระบวนการให้เหตุผลที่ผู้เชี่ยวชาญการอ่านใช้ประกอบการอ่านแล้วเกิดความเข้าใจ เพราะเมื่อมีการกระตุ้นความรู้เดิมของเด็ก โดยให้ครูช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของเด็ก การให้เด็กได้มองเห็นกระบวนการทางสมองที่มีภายในตัวของเด็กเองรวมทั้งการได้เห็นตัวอย่างจากครู

Herrmann (1988) กล่าวว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านได้เปลี่ยนไป การอ่านเป็นทักษะที่ผู้อ่านต้องอาศัยความสามารถทางทักษะอื่น ๆ เข้ามาประกอบด้วย จากการวิจัยแสดงให้เห็นได้ว่า การอ่านเป็นยุทธวิธีหรือเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านสูงนั้น เมื่อได้รับการสอนเพียงเล็กน้อยทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน กล่าวคือทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและเรียนรู้ในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น ส่วนผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านต่ำ ครูจำเป็นต้องใช้ยุทธวิธีในการสอนมากกว่าหนึ่งวิธี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทดลองนำวิธีการสอน 2 วิธี มาใช้ผสมผสานกัน ซึ่งประกอบด้วยการสอนแบบอธิบายโดยตรงเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านต่ำให้เข้าใจกระบวนการอ่านและการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทที่ช่วยให้เข้าใจยุทธวิธีที่จะศึกษาและเรียนรู้จากบทเรียน

การสอนแบบอธิบายโดยตรง (Direct Explanation) นั้น Gerald G. Duffy, Laura R. Roehler and Beth Ann Herrmann (1987) เสนอวิธีการที่ครูสอนแล้วให้นักเรียนประเมินความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยแยกแยะเหตุผลตามความเข้าใจ การสอนด้วยวิธีนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการที่จะมีผลทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน คือ

ประการแรก ครูสอนกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพให้อ่านพร้อมทั้งอธิบายวิธีการอ่านโดยบอกเหตุผลที่ทำให้เด็กเรียนเข้าใจอย่างเป็นขั้นตอน

ประการที่สอง เมื่อครูดำเนินการสอนไป จนกระทั่งมั่นใจว่า นักเรียนเข้าใจกระบวนการอ่านตามวิธีการที่ครูสอนแล้ว ต่อจากนั้นครูจึงให้นักเรียน อธิบายเหตุผลว่าเขาเข้าใจได้อย่างไร โดยที่ครูอาจอธิบายเพิ่มเติม สกตัวอย่างเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย และอื่น ๆ เพื่อช่วยให้การอธิบายการใช้เหตุผลของนักเรียนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสอนแบบอธิบายโดยตรง

1. ครูแจกบทอ่านให้นักเรียน และถามประสบการณ์เกี่ยวกับบทอ่าน โดยครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องจากหัวข้อ เรื่องและภาพ

2. ครูบอกถึงกระบวนการคิดให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลของครู

3. ครูแสดงกระบวนการคิดให้เหตุผลของครูด้วยการพูดออกมาซ้ำ ๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจดีขึ้น

4. ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยให้นักเรียนแสดงกระบวนการคิดให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา พร้อมทั้งนี้ครูชี้แนะด้วยการเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย และอื่น ๆ

5. ครูให้นักเรียนดูหัวเรื่องและภาพ แล้วถามว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดย ใช้กระบวนการคิดให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา รวมทั้งให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ที่ยาก

6. ครูสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน โดยใช้กระบวนการให้เหตุผล

ในการสอนแบบอภิบาลโดยตรงนั้นผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์พื้นฐานในเรื่องที่จะเรียน โดยที่ใช้กระบวนการให้เหตุผลถ่ายทอดความคิดด้วยการพูดออกมา (think aloud) Olshvasky (1976-1977) เป็นคนแรกที่ใช้วิธีการนี้ศึกษากลวิธีการอ่านของเด็กเกรด 10 ในการศึกษาของเขามีตัวแปรที่น่าสนใจ คือความสนใจในงานที่ทำและประสิทธิภาพของตัวเด็กเอง แบบการเรียน เขาให้กลุ่มตัวอย่างแสดงวิธีคิดดังด้วยการพูดออกมาเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ดังนั้นครูจะทราบทั้งความคิดอ่านและความเข้าใจที่แสดงออกมาเป็นคำพูด นอกจากนี้สิ่งที่เด็ก รายงานเป็นคำพูดได้ถูกบันทึกเทปไว้ด้วย

ส่วนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท (Reciprocal Teaching) ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจ และเรียนรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ จากบทเรียนหรือตำรา นั้น Palincsar and Brown (1984) กล่าวถึงบทบาทที่สำคัญของครู จะต้องแสดงให้นักเรียนเห็นว่าผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมวิธีสร้างเสริมความเข้าใจ 4 ชั้น ได้แก่ การตั้งคำถาม (questioning) การสรุป (summarizing) การอธิบายขยายความ (clarifying) การคาดคะเน (predicting) การที่จะประสบความสำเร็จในการอ่านขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครู 2 ประการคือ

ประการแรก ครูแสดงกิจกรรมทั้ง 4 ชั้นขณะที่สนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนได้เห็นครูแสดงกิจกรรมเป็นตัวอย่าง นักเรียนทุกคนเข้าใจบทบาทของครู

ประการที่สอง ขณะที่นักเรียนแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำการอ่าน ครูประเมิน การแสดงกิจกรรมของนักเรียนพร้อมทั้งชี้แจงให้ข้อเสนอแนะ

วิธีการแลกเปลี่ยนบทบาทมีพื้นฐานหลัก ดังนี้

1. การแสดงตัวแบบ เป็นผู้นำการสนทนาจากครูมาเป็นนักเรียนนั้น ครูได้ให้ ตัวอย่างแสดงแบบการใช้ การตั้งคำถาม การสรุป การอธิบายขยายความ การคาดคะเน ให้นักเรียนได้เห็นอย่างชัดเจนและให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้

เมื่อเป็นผู้ดำเนินการสนทนา

2. การฝึกสนทนาและการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะครอบคลุมทักษะการฝึกดังกล่าวทั้ง 4 วิธีการเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่จะอ่านอย่างชัดเจน

3. ครูพยายามทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกคน ครูคอยชี้แจงให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้ดำเนินการอ่าน

4. นักเรียนจะแสดงบทบาทการเป็นผู้ดำเนินการอ่านดังกล่าวมากขึ้น จนสามารถทำกิจกรรมได้สมบูรณ์ ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น

ขั้นตอนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท

ขั้นที่ 1 ครูสอนทักษะพื้นฐาน 4 วิธี ได้แก่ การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป การอธิบายขยายความ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถใช้ได้ถูกต้อง แล้วจึงดำเนินการเรียนการสอน

ขั้นที่ 2 ครูแบ่งบทอ่านเป็นตอน ๆ หรือเรียงตามลำดับจากสั้นไปยาว

ขั้นที่ 3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านในใจ (นักเรียนที่อ่านช้าให้อ่านบทอ่านมาก่อนล่วงหน้า)

ขั้นที่ 4 หลังจากให้นักเรียนอ่านบทอ่านจบ ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยครูแสดงบทบาทดังนี้

ก. สรุปสาระสำคัญตอนละ 2-3 ประโยค

ข. ถามคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง 1-2 คำถาม

ค. เลือกส่วนที่ยากของบทอ่านมาอธิบายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ โดยใช้การเปรียบเทียบ และอื่น ๆ

ง. คาดคะเนเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านที่นักเรียนจะเรียนต่อไป

ขั้นที่ 5 ครูทบทวนขั้นที่ 1-3 จนกระทั่งเห็นว่านักเรียนมีความคล่องแคล่ว จากนั้นจึงเปลี่ยนบทบาทให้นักเรียนมาเป็นผู้ดำเนินการตามขั้นตอน

เมื่อจบบทเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความคิดสำคัญของบทอ่าน และประเมินว่านักเรียนตอบคำถามได้ดีเพียงใด ดำเนินขั้นตอนได้ดีเพียงใด

กล่าวโดยสรุปก็คือ วิธีที่นำมาใช้ฝึกการแลกเปลี่ยนบทบาทในการเป็นผู้ดำเนินการอ่าน มีลักษณะเป็นรูปธรรม โดยครูแสดงเป็นตัวอย่างด้วยการอ่านบทอ่านและอธิบายวิธีการคิดอย่างมีเหตุผล (วิธีคิดตั้ง) เพื่อให้นักเรียนเห็นวิธีการอ่านของผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ต่อจากนั้นให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอ่านบทอ่านต่าง ๆ เช่นเดียวกัน จนกระทั่งสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

Palincsar and Brown (1984) ได้นำวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทไปฝึกกับนักเรียนที่ด้อยความสามารถในการอ่านพบว่า ผลของการฝึกช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้กลวิธีการอ่านของเด็ก และช่วยให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเพิ่มขึ้น

จากการสอนทั้ง 2 วิธี คือ การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท และการสอนแบบอธิบายโดยตรง เป็นการสอนที่เกิดจากการใช้แนวคิดจากกระบวนการเรียนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนซึ่ง Vygotsky (1987 อ้างถึงใน Baker and Brown, 1984) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสาธิต การแสดงตัวอย่าง การถามตอบ ทำให้เกิดความเข้าใจ และเกิดทักษะในการอ่าน นอกจากนี้การสอนทั้ง 2 วิธีนี้ มีเป้าหมายในการเน้นแตกต่างกัน คือ การสอนแบบอธิบายโดยตรงเน้นกระบวนการให้เหตุผล ซึ่งวิธีที่ผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านใช้ครูใช้กระบวนการนี้โดยการสอนตีความ ชยาสความ ทำความกระจ่างในบทอ่านให้ชัดเจนด้วยการพูดออกมาเพื่อให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการคิดให้เหตุผลของครู ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ด้วยตนเอง ส่วนการแลกเปลี่ยนบทบาท เน้นวิธีการเรียน ในการแลกเปลี่ยนบทบาทให้นักเรียนมาทำหน้าที่เป็นผู้นำในการอ่านแทนครู ใช้การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป การอธิบายชยาสความ ในการอ่านบทอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความชำนาญ ซึ่งเป็นวิธีการของผู้ที่มีความสามารถทางการอ่าน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำส่วนที่เด่นของทั้งสองวิธีการมาผสมผสานกัน เป็นการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยทำให้เกิดทักษะและมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ทั้งช่วยให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ด้อยอยู่แล้ว ให้เพิ่มความสามารถและมีประสิทธิภาพในการอ่านดีขึ้น

งานวิจัยนี้เป็นการทดลองการผสมผสานระหว่างการสอน 2 วิธี คือ การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทเป็นการสอนที่ให้กลุ่มตัวอย่างทำหน้าที่เป็นผู้นำการอ่านแทนครู ในการใช้ทักษะที่จำเป็นในการอ่านเพื่อพัฒนาความเข้าใจ 4 ขั้นคือ การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป การอธิบายชยาสความ และการสอนแบบอธิบายโดยตรงในการใช้กระบวนการให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา (วิธีคิดตั้ง) โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นก่อนทำกิจกรรม

ครูสอนการใช้ทักษะการอ่าน 4 ขั้น คือ การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป การอธิบายชยาสความและการสอนอธิบายโดยตรงคือบอกกระบวนการให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา (วิธีคิดตั้ง)

ขั้นทำกิจกรรม

ในการอ่านบทอ่านครูให้นักเรียนเป็นผู้นำการอ่านใช้ทักษะทั้ง 4 แล้วจึงแลกเปลี่ยนบทบาทให้นักเรียนคนอื่นมาทำหน้าที่เป็นผู้นำการอ่านแทน และการอธิบายโดยตรงคือบอกกระบวนการให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา (วิธีคิดตั้ง)

ขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญและประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนบทบาทและการอธิบายโดยตรงโดยการใช้กระบวนการให้เหตุผลด้วยการพูดออกมา (วิธีคิดตั้ง)

ขั้นการวัดและการประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของตัวอย่างประชากรในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 สามารถใช้เป็นคะแนนความรู้พื้นฐานทางด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยได้

2. การวิจัยครั้งนี้สามารถทำได้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องอายุ เพศ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของนักเรียน

3. การสอนทั้ง 2 ห้องเรียน มีความเท่าเทียมกันเพราะ ได้สลับเวลาในการสอนและการดำเนินกิจกรรมเหมือนกันตามแผนการสอนเดียวกัน

สมมติฐานของการวิจัย

(1988) กล่าวว่าวิธีสอนแบบแสดงการคิดเป็นถ้อยคำ เป็นวิธีที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการทำความเข้าใจกับบทอ่านมากขึ้น โดสวิธีสอนนี้เน้นให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการคิด ในการทำความเข้าใจบทอ่าน จากการฟังครู แสดงกระบวนการคิดในสมองด้วยวิธีคิดเป็นถ้อยคำ คือครูบรรยายวิธีการทำความเข้าใจกับบทอ่านขณะที่คิดอยู่ ซึ่งวิธีสอนนี้จะทำให้ผู้เรียนได้รับรู้กระบวนการคิดขณะทำความเข้าใจบทอ่านอย่างมีเหตุผลของครู และสามารถนำวิธีคิดนี้ไปใช้กับบทอ่านอื่นได้ด้วยตนเอง

Palincsar and Brown (1984) ได้ทดลองใช้วิธีการแลกเปลี่ยนบทบาทในการควบคุมกระบวนการอ่าน และฝึกใช้วิธีการเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่อ่านออกแต่มีความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในระดับต่ำ เด็กเหล่านี้มีปัญหาในการอ่านคือ ถึงแม้จะมีความสามารถในการอ่านแต่ก็อ่านได้ช้ากว่าระดับอายุเดียวกันถึง 2 ปี จากการทดลองฝึกด้วยการแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อย แล้วฝึกร่วมกับครูที่สอนซ่อมเสริมการอ่านเป็นเวลา 20 วัน ได้ผลสรุปว่า ความสามารถในการสรุปความ การตั้งคำถาม การทำความเข้าใจให้ชัดเจน และการคาดคะเนเหตุการณ์สูงขึ้นจากการให้เด็กทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรมในแต่ละวัน และภายหลังจากที่มีประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนบทบาทกันแล้ว เด็กสามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้องถึง 80 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้มีผลของการฝึกยังถ่ายโอนการเรียนรู้ไปยังงานอื่นที่แตกต่างกัน แต่มีลักษณะของกระบวนการเดียวกันอีกด้วย

ซึ่งจากแนวคิดและทฤษฎี งานวิจัยในประเทศที่ได้ทดลองสอนกับเด็กที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในระดับต่ำได้ผลดี ส่วนเด็กในกลุ่มเก่งจะสามารถจับหลักการได้แล้วนำไปใช้ได้ และจากการสอนวิธีสอนนี้ฝึกให้เด็กได้ใช้หลักการคิด และฝึกปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจจนชำนาญ นับว่าเป็นประโยชน์มากกับเด็กที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในระดับต่ำ และพัฒนาการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำ น่าจะพัฒนาได้มากกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ว่า

1. หลังการทดลอง คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำเพิ่มขึ้นมากกว่าคะแนนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลางที่เพิ่มขึ้น
2. หลังการทดลอง คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำเพิ่มขึ้นมากกว่าคะแนนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงที่เพิ่มขึ้น

3. หลังการทดลอง คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลางเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงที่เพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุทิวาสวัสดิ์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. สอนอ่านด้วยวิธีแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรงประกอบด้วย แผนการสอนทักษะพื้นฐาน 4 แผน แผนการสอน 16 แผน เนื้อหาที่นำมาใช้ในแผนการสอน เป็นบทอ่าน จำนวน 23 บท ซึ่งคัดเลือกจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือเรียน ฯลฯ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดไว้สำหรับชั้น ป.5-ป.6 ได้แก่เรื่องเกี่ยวกับ วัฒนธรรม สถานที่สำคัญ ชีวประวัติ ของบุคคล เรื่องสั้นสำหรับเด็ก บทร้อยกรอง บทความ โฆษณา ฯลฯ โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา และหลักการพิจารณาหนังสือวรรณกรรมกับเด็ก ของบันลือ พฤษะวัน (2534)
3. ตัวแปรที่จะศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) มี 2 ตัวแปร ได้แก่
    - 3.1.1 วิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย
    - 3.1.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน
  - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท หมายถึง การสอนที่ครูให้นักเรียนแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนบทบาทจากผู้เรียนมาเป็นผู้นำในการอ่านแทนครู โดยครูสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เริ่มจากครูเป็นผู้ใช้การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป และการอธิบายขยายความ หลังจากนั้นจึงเปลี่ยนให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันมาเป็นผู้นำในการใช้การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป และการอธิบายขยายความในช่วงต่อไป ทั้งนี้เป็นการฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ด้วยตนเองต่อไป

การสอนแบบการอธิบายโดยตรง หมายถึง การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่ครูใช้ขยายความ ตีความ ทำความเข้าใจบทอ่านโดยการให้เหตุและผลแสดงประกอบความเข้าใจที่มีต่อบทอ่านนั้น ซึ่งการให้เหตุและผลประกอบการขยายความ และการตีความนั้น ครูจะใช้การพูดออกมาดัง ๆ เพื่อให้เด็กเรียนรับรู้ถึงความเข้าใจต่อบทอ่านของครู ทำให้เด็กเรียนเกิดความเข้าใจต่อบทอ่านอย่างละเอียด และสามารถนำวิธีการอ่านนี้ไปใช้อ่านบทอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย

การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง หมายถึง การสอนโดยการผสมผสานการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทกับการสอนแบบอธิบายโดยตรงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการแลกเปลี่ยนบทบาทให้นักเรียนแต่ละคนมาเป็นผู้นำในการอ่านแทนครู ในขั้นการตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป การอธิบายขยายความ ซึ่งในแต่ละขั้นนั้น ผู้นำในการอ่านจะต้องใช้เหตุใช้ผลขยายความ ตีความ แสดงความเข้าใจต่อบทอ่านนั้นให้กระจ่างชัดออกมาเป็นคำพูด (วิธีคิดดัง)

ขั้นการตั้งคำถาม หมายถึง ขั้นตอนการสอนที่ครูใช้คำถามเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนเลือกจัดระบบเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับความคิดของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ทำความเข้าใจในบทอ่าน และเพื่อให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยได้จากเหตุผล ที่นักเรียนใช้ประกอบในคำถามนั้น โดยการใช้คำถามสื่อ

ขั้นการคาดคะเน หมายถึง ขั้นตอนการสอนที่ครูฝึกให้นักเรียนใช้ความรู้เดิมที่ตนมีอยู่ไปเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ในเรื่องที่อ่าน หรือใช้สิ่งต่าง ๆ เช่น ชื่อเรื่อง ภาพ คำข้อความ ในบทอ่านที่มีอยู่มาช่วยในการทำความเข้าใจกับบทอ่าน โดยใช้กระบวนการให้เหตุและผลมาช่วยในการตีความ ขยายความ เพื่อคิดทำนายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไป

ขั้นการสรุป หมายถึง ขั้นตอนที่ครูฝึกให้นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อเรื่องจากบทอ่านโดยการจับใจความสำคัญของเรื่อง การใช้หลักเกณฑ์ของการย่อความ และใช้ความคิดของผู้อ่านในการทำความเข้าใจ และสรุปเฉพาะประเด็นหลักของเรื่อง ทำให้รู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายออกมา

ขั้นการอธิบายขยายความ หมายถึง ขั้นตอนการสอนที่ครูฝึกให้นักเรียนทำความเข้าใจบทอ่านที่มีคำยาก เข้าใจยาก โดยการอ่านเนื้อเรื่องซ้ำ อ่านประโยคสุดท้ายของเรื่อง การเชื่อมคำหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกัน การใช้การเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย หรือเปิดหาความหมายจากพจนานุกรม

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาและคัดเลือกเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาความยากง่ายของวิชาภาษาไทยที่กำหนดในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยยึดเกณฑ์การอ่านเพื่อความเข้าใจ

4 ระดับ ได้แก่ การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านโดยใช้วิจารณ์
การอ่านเพื่อนำไปใช้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2538 โดยใช้ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ใน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวิมล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ

นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูง หมายถึง
นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1
และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2537 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่ได้คะแนน
เฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยปานกลาง หมายถึง
นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1
และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2537 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่ได้คะแนนเฉลี่ย
ระหว่าง 60-79

นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยต่ำ หมายถึง
นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1
และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2537 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่ได้
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 60 ลงมา

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง คะแนนความสามารถใน
การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ
การพัฒนาความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาไทยที่เพิ่มขึ้นหลังการทดลอง โดยเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบก่อนและหลัง
การทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย หนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาไทย หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2. ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนสุขสวัสดิ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน โดยสุ่มจากประชากรจำนวน 190 คน

3. แบ่งตัวอย่างประชากร 60 คน ออกเป็น 2 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน ด้วยวิธีการจับคู่ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ ประเภทละ 10 คน ทั้ง 2 ห้องเรียน เรียนแบบแปลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย 4 ระดับ ได้แก่ การอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ การอ่านเพื่อนำไปใช้ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ได้นำแบบทดสอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุง จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดครุฑ และโรงเรียนพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ นำมาวิเคราะห์หาค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก ได้ความยากระหว่าง .20-.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ นำแบบทดสอบนี้ไปหาความเที่ยงโดยใช้สูตร KR₂₀

5. สร้างแผนการสอน

แผนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยมี 2 ชุด คือ

5.1 แผนการสอนทักษะพื้นฐานในการแลกเปลี่ยนบทบาทในการเป็นผู้นำการอ่าน แทนครูและการสอนแบบอธิบายโดยตรง โดยใช้กระบวนการให้เหตุผล คือ การตีความ ขยายความให้กระจ่าง ด้วยการคิดตั้งเป็นคำพูดทั้ง 4 ชั้น ๆ ละ 1 แผน รวม 4 แผน

5.2 แผนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง รวม 16 แผน

นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง นำมาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดครุฑและโรงเรียนพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ นำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ไปทดสอบนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียน ก่อนการทดลอง (pre-test)

7. ผู้วิจัยสอนทักษะพื้นฐานในการแลกเปลี่ยนบทบาท เพื่อใช้ขั้นตอน 4 ชั้น คือ การตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป การอธิบายขยายความ และการใช้กระบวนการให้เหตุผล ด้วยการพูดออกมาในแต่ละขั้นโดยใช้เวลาสอนวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 1 แผน

8. ผู้วิจัยสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ใช้วิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง ทั้ง 2 ห้องเรียน ห้องละ 16 แผน สอนวันจันทร์ พุธ ศุกร์ ใน 2 แผนการสอนของการสอนครูจะทำหน้าที่สอนในตอนต้นที่ 1 และสลับบทบาทกับนักเรียน เลขที่ 1 ในชั่วโมงที่ 1 และนักเรียนเลขที่ 2 ในชั่วโมงที่ 2 ส่วนในชั่วโมงต่อ ๆ ไปจะให้ให้นักเรียนสลับบทบาทการเป็นผู้นำชั่วโมงละ 2 คน จนครบ 30 คน

9. เมื่อสอนครบตามกำหนดการสอนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยชุดที่ 2 ไปทดสอบหลังการทดลอง (post-test)

10. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

10.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ หลังการทดลอง โดย gain-score วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ Tukey (a)

10.2 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับครู ในการใช้วิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง โดยใช้การแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนของครู โดยการเสนอวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับครูนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ในวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ

3. ได้ตัวอย่างแผนการสอนและแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6